

ODDELENIE PRE STYK S VEREJNOSŤOU

Medzinárodný výbor Červeného kríža

Avenue de la Paix 19

1202 Ženeva

Švajčiarsko

Tel.: +41 22 730 3443

press@icrc.org

www.icrc.org

Tlačová správa MVČK

29. marca 2022

Ukrajina: S prehlbovaním humanitárnej krízy sa účastníci konfliktu nutne potrebujú dohodnúť na konkrétnych opatreniach; dezinformácie ohrozujú životy

Ženeva (MVČK) – Medzinárodný ozbrojený konflikt na Ukrajine vstupuje do piateho týždňa a rozsah zabíjania, ničenia a utrpenia spôsobeného civilistom je ohavný a neprijateľný.

Počas uplynulých piatich týždňov viedol MVČK rozhovory s ruskými a ukrajinskými úradnými činiteľmi ohľadne ich záväzkov vyplývajúcich z medzinárodného humanitárneho práva (MHP) a praktických krokov potrebných na obmedzenie utrpenia civilistov a tých, ktorí sa vojenských akcií už nezúčastňujú, vrátane ranených, chorých a vojnových zajatcov (POWs). Na veľké znepokojenie MVČK účastníci konfliktu mnohé zo svojich základných povinností podľa MHP ešte nenaplnili, resp. je potrebné, aby dosiahli konsenzus v kľúčových témach, ktoré môžu konkrétnym spôsobom naplniť iba oni, konkrétne:

- Na uľahčenie obrovského utrpenia v Mariupoli sme vypracovali podrobné návrhy týkajúce sa bezpečného prechodu a evakuácie civilistov, no stále nám chýbajú konkrétne dohody potrebné na to, aby sme sa posunuli vpred. Dnes sa civilisti rozhodujú medzi životom a smrťou, pretože utekajú v čase, keď neexistuje žiadne prímerie ani iné dohody, ktoré by im umožnili bezpečne odísť.
- Civilistom v Mariupoli a iných frontových oblastiach, ktorí bez humanitárnej pomoci vydržali týždne, sa kráti čas. Vojská musia civilistom a humanitárnym organizáciám poskytnúť bezpečnostné záruky a praktické dohody umožňujúce dostať na územie pomoc a bezpečnú evakuáciu pre tých, ktorí chcú odísť.
- Okrem toho, účastníci konfliktu musia MVČK informovať o vojnových zajatcoch – ako aj ďalších ľuďoch zbavených slobody – ktorých zadržávajú a umožniť, aby ich MVČK mohol navštíviť. Očakávame, že účastníci konfliktu svoje záväzky vyplývajúce zo Ženevských dohovorov bezodkladne naplnia.
- Účastníci konfliktu sa musia držať konkrétnych návrhov týkajúcich sa dôstojného zaobchádzania s mŕtvymi, aby ich bolo možné identifikovať, informovať ich rodiny a ich telá vrátiť.
- Bojujúce strany sú podľa medzinárodného humanitárneho práva povinné chrániť civilistov, obmedziť vojenské operácie na výlučne vojenské ciele a prijať preventívne opatrenia.

V snahe pokročiť v rozhovoroch o týchto otázkach, znížiť utrpenie a zvýšiť pomoc civilistom v núdzi sa prezident MVČK stretol s úradnými činiteľmi najprv v Kyjeve a následne v Moskve. Jeho stretnutia v Moskve vyvolali u niektorých hlboký hnev. Chceme, aby bolo zrejmé, že tieto diplomatické stretnutia so

všetkými stranami vychádzajú z medzinárodného humanitárneho práva a vášnivej obhajoby najlepších záujmov civilistov uväznených v konflikte.

Premyslené a cielené útoky využívajúce falošné naratívy a dezinformácie s cieľom zdiskreditovať MVČK majú zároveň potenciál spôsobiť skutočnú škodu tímom MVČK, našim partnerom v Medzinárodnom hnutí Červeného kríža a Červeného polmesiaca pracujúcim v teréne a ľuďom, ktorým pomáhame. Kým tieto potreby každou hodinou narastajú, naša schopnosť poskytnúť veľmi potrebnú humanitárnu pomoc je dnes ohrozená návalom mylných informácií a dezinformácií o našej práci a úlohe, ktorú pri zmierňovaní utrpenia v ozbrojených konfliktoch zohrávame.

Jedno tvrdenie, ktorá sa nezakladá na pravde, je falošné obvinenie o úlohe MVČK pri nútených evakuáciách. MVČK sa nezúčastnil žiadnej nútenej evakuácie alebo núteného presunu civilistov do Ruska z mesta Mariupol' ani z akéhokoľvek iného ukrajinského mesta. Aby bolo úplne jasné, nikdy by sme nepodporili žiadnu operáciu, ktorá by bola proti vôli ľudí.

Ďalšie falošné obvinenie, ktoré sa nezakladá na pravde, sa týka našej práce v Rusku. Aby bolo jasné: MVČK nechce otvoriť kanceláriu na juhu Ruska na „filtrovanie“ Ukrajincov, ako to mnohé správy tvrdia. Neotvárame utečenecký ani iný typ tábora.

Toto sú fakty: MVČK rokuje o otvorení kancelárie v Rostove na juhu Ruska, kde v súčasnosti nemáme žiadnu kanceláriu. Ide o súčasť obrovského regionálneho rozširovania zameraného na riešenie masívnej humanitárnej krízy a napĺňanie potrieb ľudí, nech sú kdekoľvek. Už máme tímy v Bielorusku, Maďarsku, Moldavsku, Poľsku a Rumunsku.

Na záver, neutrálnu a nestrannú humanitárnu činnosť, či už našu alebo aj iných organizácií, je potrebné rešpektovať. Toto je niečo, čo MVČK presahuje. Neutralita a nestrannosť nie sú abstraktné pojmy alebo vznešené princípy odpojené od životných skúseností ľudí. Sú to prostriedky na dosiahnutie cieľa, spôsob práce, ktorý nám umožňuje mať dosah, pomôcť a v mnohých prípadoch zachrániť životy civilistov bez ohľadu na to, na ktorej strane frontovej línie sú. Naša prítomnosť má pomáhať a chrániť a nikdy by sa nemala vysvetľovať ako legitimizácia suverenity či územné nároky, ktoré sú výlučným právom a povinnosťou politických aktérov.

Toto je ten druh humanitárnej práce, ktorá zachraňuje a mení životy a ktorú nám a ďalším musí byť na Ukrajine a v okolitých krajinách umožnené vykonávať ako odpoveď na hromadné a rastúce humanitárne potreby spôsobené týmto medzinárodným ozbrojeným konfliktom.

MVČK na Ukrajine, kde poskytuje podporu ľuďom postihnutým konfliktom, pôsobí od roku 2014. Od poslednej eskalácie krízy sme v reakcii na prudko stúpajúce humanitárne potreby krajine poskytli viac ako 500 ton zdravotníckeho materiálu, potravín a ďalšiu podporu. V rozširovaní našej práce budeme pokračovať a momentálne sú naše tímy na 10 miestach v krajine.

Svet bez neutrálnej a nestrannej humanitárnej pomoci je pre obeť konfliktu ako aj pre nás všetkých miestom, ktoré je bezútešné a nebezpečnejšie.

Vyzývame účastníkov konfliktu, aby takúto pomoc zabezpečili, aby urýchlene splnili svoje záväzky vyplývajúce z MHP týkajúce sa ochrany civilistov uväznených v konflikte a umožnili poskytnutie neutrálnej, nezávislej a nestrannej humanitárnej pomoci.

Pre viac informácií, prosíme, kontaktujte:

Crystal Wells (anglicky), MVČK Ženeva, cwells@icrc.org, + 41 79 642 80 56
Ewan Watson (francúzsky, anglicky), MVČK Ženeva, ewatson@icrc.org, +41 22 730 34 83

Jason Straziuso (francúzsky, anglicky), MVČK Ženeva, jstraziuso@icrc.org, +41 79 949 3512
Chris Hanger (francúzsky, anglicky, nemecky), MVČK Ženeva, changer@icrc.org, +41 79 731 0403
Matthew Morris (anglicky), MVČK Londýn, mmorris@icrc.org, +44 7753 809471
Frédéric Joli (francúzsky), MVČK Paříž, fjoli@icrc.org, +33 6 20 49 46 30